

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak			
Helyben:		Viaszra:	
Égész évre	12 korona	Égész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy óra	1 "	Egy óra	2 "

Felelős szerkesztő
Kutasi Imre.

Szerkesztőség Csapó-utca 9. sz.
Kiadóhivatal Csapó-utca 9. sz.
Hirdetések a legzárókéltöbb árszámítás mellett vétetnek fel

Az államvasut ujjászervezése.

Debreczen, jan. 6.

Az az országos mozgalom, amelyet a magyar államvasutak tisztviselői szolgálati viszonyaik rendezése és fizetések javítása érdekében indítottak, úgy látszik meghozza a várt eredményeket. A kereskedelemügyi miniszter az államvasutak igazgatóságával tárgyalta a vasuti alkalmazottak kívánságait és megállapították, hogy azok mindjogos alapokon nyugszanak. Az államvasutak mai szervezete avult, tuhaladott miért is mint teljesen megbízható forrásból tudjuk — a miniszter elrendelte, hogy az államvasutak mai szervezete teljesen átdolgoztassék, és pedig oly módon, hogy 1903. évben a magyar államvasut rendszerében a porosz vasutak mintájára szervezhető legyen.

Az új szervezet tervezetén már dolgoznak is a kereskedelemügyi miniszteriumban. Az ujjászervezésre vonatkozó tervezet elkészítésével a miniszter Mándy Lajos miniszteri tanácsost, a vasuti ügyek osztályának főnökét bizta meg, aki kötelezve van arra, hogy a munkálatokat 1902 év végéig befejeze olyképen hogy a magyar államvasut ügykezelése, személyzeti ügyei már 1903. évben a munkálat alapján teljesen szervezhető legyenek.

Az ujjászervezés alapján a magyar

államvasutak alkalmazottainak minden sérelme orvosoltatik és lehetőleg minden kívánsága kielégítést nyer. Ez annál is értehetőbb, mivel a vasuti alkalmazottak előtt, amikor kívánságaikat írásba foglalták, a porosz vasuti alkalmazottak rendezett állapota lebegett.

A tervbe vett ujjászervezés teljesen felforgatja, a mostani vasuti állapotokat. A mai üzletvezetőségek megszűnnek, és helyettük egyenkint 1600 kilométer területtel üzletigazgatóságokat állítanak föl. — Ilyenformán az ország területén tizenkét új üzletigazgatóságot szerveznének és ezen alkalommal Pécs is megkapja a rég sürgött üzletigazgatóságot. Az üzletigazgatóságok alá tartoznak az üzleti felügyelőségek és a műhelyfelügyelőségek. E felügyelőségeket megfelelő távolságban állítják föl olyképen, hogy minden üzletigazgatóság területén több különböző felügyelőség működne.

A felállítandó igazgatóságok akként lesznek elhelyezve, hogy azok a kerület közepére essenek.

A vasuti végrehajtó szolgálatot az üzletigazgatóságok felügyelete alatt a kerületekbe beosztott üzleti felügyelőségek, gépészeti felügyelőségek, forgalmi felügyelőségek, táviratfelügyelőségek és főműhelyek végzik el. Valamennyi igazgatóság és felügyelőség pedig a miniszteriumból kor-

mányoztatik. Miután a magyar államvasut a porosz vasutak mintájára szervezhetnék mint érdekes adatokat soroljuk föl, hogy a porosz birodalomban husz üzletigazgatóság 234 üzleti felügyelőség, 74 gépészeti felügyelőség, 83 forgalmi felügyelőség, és 73 műhelyfelügyelőség létezik. A magyar vasutak ujjászervezésénél ily arányban állítatnak föl e felügyelőségek, csupán a szám változik abban az arányban, amilyen a különbség a két vasut területé között.

Hogy a vasutak a vasuti forgalom kérdéseiben aban a helyzetben legyenek, hogy a forgalmi érdekeltek jogosult kívánságainak mindig megfelelhessenek, a vasuti üzletigazgatóságok valamint a miniszter mellé külön tanácsadó testületeket szerveznének.

A személyzeti ügyek szintén rendkívüli módon javulóának. Több magasabb állás szervezetenek, miáltal a tisztviselők előléptetése gyorsabb lesz, a tisztviselők javalmazása pedig előnyösebb. A kiadás mindazonáltal nem igen emelkedne, mivel a forgalmi szolgálatot nagyjából a vasuti altisztek teljesítenék, a hivatalnokok csupán a felügyelettel lennének megbízva.

A miniszteriumban az ujjászervezés tervezetének elkészítésén a nyilvánosság előtt dolgoznak. Mikor a vasuti alkalmazottak legutóbb is nagygyűlést óhajtottak összehívni, a miniszter maga vette elejét a további

Tárcza.

A vadkörtefa.

Holt volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény legény ki falujában nem tudott boldogulni, hát elindult világgá.

Ment mendegélt uttalan utakon árkon-bokron keresztül utoljára odaért egy reneteg erdőbe. Itt egészen rásötétedett, nem mehetett tovább. Mit neki mit tenni, valahol csak meg kellett neki hálni, hát lefeküdt egy vadkörtefa alá.

Amint aluszik, azt álmodja mintha egy gyönyörűséges lány szállna ki abból a körtefából. Ráhajol és azt mondja neki:

— Ne menj tovább maradj itten!

— Ő pedig megígérte neki álmban:

— Nem megyek el, itt maradok.

Reggel fölbred, föl akar kelni, nem tud.

— Jaj, azt mondja, mi történt én velem?

Egyszerre csak kiszól valaki a fából:

— Az történt, az történt.

Amit magad mondtál.

Ne busulj, ne busulj,

Jó helyre jutottál.

Tedd meg mire kérlek:

Ugy e megígéred?

A legénynek egyszerre észbe jutott az álma, tekintelődött mindenfelé de ha nem is látott senkit mégis megígérte:

— Megteszek én mindent, csak ereszsz el innen.

— Jól van, eleresztelek. Nem kívánok tőled egyebet, hanem van itt az erdőben egy kis ház, abba egy csunya öregasszony lakik. Menj el hozzá, aztán ha kérdez, mi járathat vagy mond, hogy szolgálatot keresek. Majd meg is fogad és három munkát ad. Most pedig törj le rólam egy kis ágat, szakíts egy levelet s egy kis virágot. Ha ott leszel az öregasszonynál, az első nap az ágat, második nap a levelet, harmadik nap a virágot tudd a kalapod mellé a negyedik nap reggel pedig gyere ide hozzám. — No megteszed amit mondtam?

— Meg én szivesen.

— No akkor eredj Isten hírével!

Nagyon csodálkozott a legény, hogy mi volt ez, azt hitte, hogy álmodik. De azért csak neki ment az erdőnek, s alig ment vagy eszer lépést, ért egy kis házat. Bemegy hát egy csunya, öregasszony bókiskol az asztalánál. Félszeme volt a homloka közepén, az orra pedig akkora volt, hogy az állát verte. Ez volt a vasorru bába.

Egészen elrémült, mikor meglátta de azért odaköszönt neki:

— Jó napot adjon Isten öreganyám!

— Adjon Isten! Hát te jhol jársz erre ahol még a madarak se járnak?

— Szolgálatot keresnék, ha valahol megfogadnának.

— Akkor éppen jó helyre kerültél; megfogadlak én is. Nálam csak három nap az esztendő, aztán dolgoz se igen lesz. No, itt maradsz?

— Itt én, öreganyám. Aztán, mi lesz a dolgom?

— Hát van nekem egy kis kutyám kint a zöld szikla mellett. Holnap menj ki hozzá, aztán család haza.

Reggel odatűzte a legény a körtefaágat a kalapja mellé, s ment ki a zöld kőhöz. Odaér, hát egy rettenetes farkas ugrik elejbe és össze akarja tépni.

De a legény még rá se ért megijedai, látja, hogy a farkas leteszkik elejbe, csóválja a farkát, mint egy kis kutya, aztán int neki, hogy álljon rá.

A legény ráült, a farkas pedig elvitte egy helyre, ott jobbnál jobb ételek, italok voltak és intett neki, hogy csak egyék, igyék.

Elvett is, ivott is szegény legény s amikor már úgy jól lakott, hogy alig tudott mozogni, a farkas megint lefeküdt előtte és intett neki, hogy álljon föl rá.

Föl is ült, aztán sebes vágatva vitte egyenesen haza az öregasszonyhoz. Mikor ez meglátta őket, ijediben elsikította magát, el akart szaladni, de a farkas hamarosan letette a legényt a hátáról, rángrott a vénasszonyra, letépte a fél kezét s visszaszaladt az erdőbe.

Jajgatott a csunya öregasszony és mérgezen nézett a legényre. Azért küldte ki a farkashoz, hogy összetépje, aztán lám az ő kezét szaggatta le a gyilkos féregje. Másnap reggel azt mondta neki:

— Ma nem lesz egyéb dolgod, hanem menj ki a kék sziklához, ott van egy fejős tehennem, tereld haza.

mozgalomok azzal, hogy az üzletvezetőségek tisztviselőivel közölte a küszöbön álló reform-munkálatokat.

A nagyvilágból.

— **Millió sikkasztás.** A sanfranziskói rendőrség értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy Fleischmann J. Henrik, a kaliforniai farmer és kereskedő nemzeti bankjának pénztárosa két millió négyszáz-ezer koronát sikkasztott, aztán Los Angelesből megszökött. Aki a sikkasztót a pénzzel együtt kézrekeríti, százhuszezer koronát kap aki legalább a sikkasztót elfogja, hatvan ezer korona jutalomban részesül. Fleischmann személyleírása: 5 láb 8—9 hüvelyk magas, súlya 160 font, arcszíne sötét, bajusz barna; fejbubuján ritka a haja, foga ép, füle előálló, orra egyenes; gomblyukában jelvényt hord.

— **Modern alkimisták.** A rengeteg sok szomorúság mellett, a mely már Angliát a délszfrikai háború miatt érte, most egy kis örömről is adhatunk hírt. Azt jelentik Londontól, hogy az angol posta kimutatása szerint az angol katonák a lefolyt esztendőben nem kevesebb, mint kusz millió koronát küldtek Dél-Afrikából családjuknak. Ez két ségkívül meglepően nagy összeg, el lehet mondani, hogy valóságos aranyeső esztendő ez az emberek, de bizonyos, hogy az alkimia, a melyet ők üznek, igen nehéz mesterség, vér kell az aranyhoz, sok emberi vér. Megmutatja különben ez a keservesen megtakarított husz millió is, milyen nagy az angol katonáknak folyton esztendőnként és még kora áldozatokot kell hoznia Angliának a délszfrikai háborúért.

— **Koburg Lujza sorsa.** A N. Wr. Tagblatt érdekes közleményt hoz Koburg Lujza hercegnőről, aki körülbelül két év óta egy Drezda mellett levő gyógyintézetben való tartózkodása első hónapjaiban nem változott, később azonban igen és a legujabb időben állapota rosszabbra fordult. Az orvosok részletes egy paralízist konstataáltak és azt mondják, hogy a hercegné állapota reménytelen. A hercegné, aki egykor szép toalettekért rajongott, most avirágokat imádja ép oly szenvedéllyel. Állapota a szerencsétlen Sarolta mexikói császárnéra emlékeztet.

A legény elindult, föltűzte a kalapja mellé a vadkörtefa levelet, aztán addig ment, míg odaért a kék sziklához. Nézelődik, merre itt a tehén, hát egyszerre mi szalad eléjbe nagy morogva? Egy rémítő nagy tenyeres talpas, lompos medve.

A legény úgy megijedt, hogy a lélekzete is elállt, azt hitte, mindjárt vége. De a medve meglátta a kalapján a körtefa levelet, lefeküdt eléjbe és intett neki, hogy üljön rá.

A legény föl is ült, a medve pedig olyan helyre vitte, ahol még jobb ételek, italok voltak, mint tegnap és intett neki, hogy csak egyék, igyék.

Evet is, ivott is a szegény legény s mikor úgy jóllakott, mint a duda, a medve megint lefeküdt és intett neki, hogy üljön föl rá. Föl is ült, aztán nagy sebesen vitte haza az öregasszonyhoz. Mikor ez meglátta őket, ijedtiben fölszaladt a padlásra, de a medve utána mászott és leharapta a másik félkezét, aztán visszazam mogott az erdőbe.

Mekkora jajgatást tett az öregasszony. Ha a félkeze megmaradt volna, mérgében a legényt bizonyosan összetépte volna. Hiszen azért küldte a kék sziklához, hogy a medve szétszaggassa.

Harmadnap azt mondta neki:

— **Széchenyi basa életveszélyben.** Mint Konstantinápolyból jelentik, ott újév napján óriási tüzvész dühöngött s ennél s tüznél nagy veszedelem fenyegette gróf Széchenyi Ödön basa altábornagy, tűzoltófőparancsnok életét. A gróf maga is részt vett az oltás munkájában s egyenruhája két ízben is tüzet fogott, azonkívül az egyik égő ház gerendái ráestek és több égési sebet ejtettek rajta. Csak nagy ügyvel-bajjal tudták ki menteni a bátor főparancsnokot. II. Abdul Hamid szultán egyébként a tűz színhelyére több ízben küldte el szárnysegédét, hogy jelentést tegyen a tüzről és a megsebesült basa állapotáról.

Petőfi koponyája.

Budapest, jan. 5.

Nem jó játék ez, gyerekek, — akarom mondani: urak!

... Hogy a fahéregyházi csata után egy orosz szolgálatban levő erdélyi szász orvos az esetek között megtalálta Petőfi Sándor holttestét. Az egyenruhájáról ismert rá; mert a költő, mint Bem adjutánsa, nem egészen olyan uniformist viselt, mint a többi honvédszt. A szász orvos levágta a halott fejét, magával vitte és kipreparálta. A hatvanas években Nagy-Szebenbe került, s ott élt, nem tudni meddig. Titkát szégyenkezve őrizte. A koponyát különben, mert nem bírta elviselni üres tekintetét, a szebeni oláh szemináriumnak ajándékozta, névtelen objektum gyanánt. Most is ott van, a természetrajzi gyűjteményben. Az orvos azonban halálos ágyán megvalította, mit cselekedett. S hogy mind ez így van, bizonyítja az orvos fiának egy levele, mely mostanában a Petőfi-ereklyék egy gyűjtőjének a kezébe jutott.

Nem jó játék ez, urak! Mert a magyar szívek millióinak érzésével a szenzáció kedvéért játszani nem szabad.

Hogy ez a dolog nem elhinni való, könnyű bizonyítani a logika eszközeivel is. Az az orvos nem ismerte Petőfit; a sok halott közül egyet csak a honvédszt. uniformistól elűző ruhájáról vett Petőfinek. Az

— Ma nem lesz egyéb dolgod, hanem menj ki a vörös sziklához, ott nyujtózodok az én cizmus macskám, gyere vele haza.

A legény kitűzte a kalapja mellé a vadkörtefavirágot s elindult, megkereste a vörös sziklát. Ámugy hogy ideért, rémítő ordítást hallott s abban a szempillantásban azon vette magát észre, hogy egy szörnyűséges oroszlán akar rá ugrani.

Meghült benne a vér, se élt, se halt, úgy megijedt. Most már bizonyosan vége. Csak hogy szerencsére az oroszlán meglátta a kalapját a körtefavirágot, lefeküdt eléje s intett neki, hogy üljön föl rá, aztán szintén elvitte egy helyre, ahol még jobb étel, ital volt.

Mikor a legény úgy jóllakott, hogy a füle is kétfelé állt, az oroszlán hazanyargalt vele.

Most ijedt ám csak meg a csunya öregasszony igazán. Hamar bebújt a kemenczébe, hogy az oroszlán hozzá ne férhessen. De bizony csak egyet ütött a talpával a kemenczére s az mindjárt százfelé dőlt, aztán megkapta az öregasszonyt, leharapta a fejét s visszazaladt az erdőbe.

A legény csak állt ott, nézte, hogy micsoda helyre került. Ámugy várta, hogy reggel legyen.

időben, mikor az erdélyi harcsteren az egyenruhák dolgában nagy tarkaság uralkodott. Az illet nem fogadhatja el bizonyoságnak a józanészű gyermek sem. De fontosabb ennél és mindennél a dolog erkölcsi oldala. — Petőfi Sándort, az eltűntet, évtizedeken át keresik. Ezt az a szász orvos tudja; tudnia kell, mint művelt embernek. Ő az egyetlen teremtett lélek, aki Petőfit halva látta. S nem szól. Miért nem szól? Két ok lehetséges. Az egyik: röstellli hogy megcsontította a halottat. Ugyde mi kényszerítheti őt, hogy ez anthropologia érdeklődéstől sugallott tettét megvallja; elég, ha tanuságot teszzen, hogy ő Petőfit halva látta.

A másik ok, amelyért hallgatott, a magyarok iránt való gyűlölség. De vajon lehet-e érdeke e gyűlölségnek az, hogy Petőfi rejtelmes eltűnése örök titokban maradjon; hogy a költőt évtizedeken át éltesse a szeretet legendája, s hogy a szívek milliói vágyakozva higgyenek létében! Az ellenség csak azt akarhatja, csakis azt, hogy ezek a szent mesék megszűnjenek. »Petőfit hiába keresitek! Az ellenség csak akarhatja, csakis azt, hogy ezek a szent mesék megszűnjenek. »Petőfit hiába keresitek: láttam őt halva!« Az ellenség csak ezt mondhatja. S még sem mondja. Akkor sem mondja, mikor Szendey Julia 1649-ben megindítja a holtá nyitvánítás kerését, hogy férjhez mehessen. Az orvos tehát az osztrák hatósággal szemben is titkolódik, nem teljesíti polgári kötelességét, táplálja a magyarok kegyeletet gyanúját, nem mondja meg, hogy ő Petőfit halva látta.

Ki hiszi ezt el? Vagy ha elhiszi valaki: milyennek ítélheti amaz embernek erkölcsét, aki holtáig leledzett ilyen néma hazugságban?

Ez írásom különben csak kőni akarja Jókay Mórt, hogy ne nézze meg azt a szebeni koponyát. Mert az a hír, hogy vele akarják felismertetni. S ez nem az első ilyen ötlet. A múlt század nyolcvanas éveiben egy budapesti egyetemi professzor arra akart vállalkozni, hogy a fahéregyházi honvédszék

Mikor hajnalodott, már talosa volt s nemsokára odaért a körtefához. Leült alája és várta, hogy most már mi lesz.

Amint ott ül, egyszerre csak azon vesz magát észre, hogy a körtefa egészen ráhajlik. Mi ez? Mi ez? Királya alá, hát nincs ott többet körtefa, hanem egy gyönyörű, leány, hogy szebbet a világon gondolni se lehet. Megölelte, megcsókolta és azt mondta neki:

— Én királyi lány vagyok, az a farkas medve, oroszlán meg a három bátyám. A vasorrú bába átkozott el bennünket s köszönöm, hogy megváltottál.

Aztán még egyszer megölelte, megcsókolta és azt mondta:

— Te az enyim, én a tied, ásó-kapa se vállasszen el bennünket egymástól.

Amint ezt mondta, nagy szaladva jött oda a farkas, a medve, az oroszlán, megrázkódtak, három gyönyörű királyi leány beöltözött s nagyban hálálkodtak a legénynek.

Aztán nagy örömmel mentek haza, nagy lakodalmat csaptak s a szegény legény lett a király. Mind nagyon boldogul éltek s na meg nem haltak, most is élnek.

ban megkeresi Petőfi koponyáját. Ő, mint anthropologus kiválogatja a huszonhatéves halálfejet; Jókai meg akadjon rá közöttük a Petőfi koponyájára, mert ismeri barátjának feje formáját, s világosan emlékszik Petőfi egy fogának rendellenes növéseire.

Ezt a képtelen gondolatot akkor Mikszáth Kálmán ütötte agyon. Megszólaltatott egy halálfejet: »Mirőlunk nem igen lehet tudni, hogy kié voltunk, tekintetes ur! Bizony nem lehet tudni, tisztelt bölcs halálfej! Huszonhatéves ember koponyájának a leg jobb anatómus is könnyen ítélheti a husz éves vagy a harminczhatéves ember koponyáját. A ferde fog? Hány halandónak van ferde foga! Arról nem is szólva, hogy a szem másnak látja ám az ember fogát a szájban, mint a koponyán. A fej formája! Hej, az is mást mutat így igen kopaszon. A homlok domborulata volna az egyetlen valami; de az is semmi. Jól ismerem a német szobrászok ama legujabb kísérletét, hogy előveszik híres régi emberek koponyáját, s az arcképek után rámintázzák az egész arczát. Legutóbb a Johann Sebastian Bach koponyájával tettek így. Ezen a réven a fej formája csakugyan hitelessé válik, t. i. a koponya hiteles. De hogy ez eljárással portraít is készíthető, és pedig hitebb, jobb portraít a meglevőknél, azt nem lehet el semmi józaneszű ember; mert az arcot az izomzat, a kötőszövet, a bőr formálja azzá ami. Semmi koponyából sem lehet még csak az orrot sem rekonstruálni. Ama halálfejek agyagbagyuráta fölösleges játék. Istenem, legtöbbszor a halotti maszk sem ér sokat; hát mit érheszen a csupasz koponya? Egyenlők, szörnyen egyenlők vagyunk a halál végtelen demokracziájában.

Hagyjunk hát békét annak a szomorú ereklgygyártásnak. Ezt mondanám akkor is, ha a fölfedezés nem volna olyan erkölcsi lehetetlenség, amilyen ez. A fölfedező jóhiszeműségében nem kétkedem; de kétkedem ítéletének erejében s az egész dolognak tudományos komolyságában. Szent Julannának vagy negyven koponyája ismeretes; közöttük több férfifej. Miss Pardoe szerint pedig Grassalkovics ritkaságygyűjteményében valamelyik Rákócziának két koponyája állott egymás mellett; egyik a gyermekkori koponyája volt, a másik az időskorabeli. Azt mondom: jobb, ha valakinek nem ismerik a koponyáját, mint ha többet vagy egy hamisat ismernek.

Belföldi dolgok.

A képviselőház munkarendje. A képviselőház pénzügyi bizottsága a most következő héten elvégzi a költségvetési javaslatok elzártsági tárgyalását és semmi akadály sem lesz annak, hogy az előadói jelentést a képviselőház összejövetelének első napján benyújthassák. A képviselőházban mindenek előtt a megyei pénztárakról szóló javaslatot tárgyalják részleteiben s azután több kisebb javaslat, köztük a honvédelmi javaslatok és jelentés elintézése vár sorra s csak ezek tárgyalásának befejezése után veszik elő a költségvetési javaslatokat, melyeknek április végére törvénynyé kell válniok. Másokonben az optimisták azt remélik, hogy februárra elintézik a költségvetést is.

Ajándék a vidéki muzeumoknak. Mint értesülünk, már legközelebb megjelenik a kul-

tusminiszter rendelete, mely kedvez megjelentetés lesz a vidéki muzeumoknak. Wlssics Gyula kultuszminiszter ugyanis a kormány tulajdonában levő műtárgyakat nem mind a Szépművészeti Muzeumban helyezi el, hanem egy részöket örök letétképpen a vidéki muzeumoknak engedi át. Legközelebb már meg jelenik leírata, melyben tudatni fogja a vidéki muzeumokat, mely műtárgyakat (képeket, szobrokat) engedte át.

A szerb egyházi kongresszusról egyik másik lapban az a hír járja, hogy azért nem hívható össze, mert Brankovics pátriárka és Zmejanovics püspök között az ingerültség még egyre tart s mert a kormány sem akarja a kongresszust összehívni. A Magyar Nemzet tegnapi száma fölhatalmazás folytán ki jelenti, hogy a szerb egyházi kongresszus összehívásának a magyar kormánynál elvi akadályja nincs s a két szerb főpap közt fölmerült ügy királyi jóváhagyással kiegyenlített.

A boerok szabadságharcza.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, január 6.

A boerok mostanában még fokozottabb hévvel harcolnak. Ők nem tanult diplomaták, mégis tisztában vannak helyzetükkel. Anglia végre mégis ki fog merülni, az angol parlament — engedve a kényszernek, a népnek az óriási terhek miatti felzudulásának — a békére hajlandóbb lesz. Akkor Anglia fog kopogtatni a külföldi hatalmaknál hogy lépjenek közbe és a béke érdekében érvényesítsék befolyásukat.

Tehát a kitartás a boerok biztató csillaga és hadi taktikájuk az angol haderő minél nagyobb kimerítésé. A boerok nem lövik le a foglyokat, mert — a keresztényi érzelmek mellett — czélszerűbbnek tartják, ha ruházatuktól, fegyverüktől megfosztva visszafüldik őket az angol sereghez. Hadd fogyasztsák ott az élelmet! Az angol főhadvezetőségnek úgy is a legénység élelmezése és felszerelése egyik legnehezebb feladata.

A tulnyomó erő ellen a boerok csak várakozó, meglepetésszerű támadásokkal harcolnak. Ezek még nekik mindig sikerülnek. Nagy előrelátással intézik az ilyen támadásokat. — A legutólsóban is, mely oly óriási eredménnyel járt, bámulatos ügyes csel és fufang hozta meg a győzelmet.

És a jövőben is valószínűleg még több ilyen fényes diadal vár a végelkeseredéssel harczoló boerokra. Botha fővezér lelkes hangú felszólítást intézett az összes vezérekhez, hogy törhetlen erejűvel folytassák a harcot és felhívásában ő is hangoztatja, hogy a január elején egybegyűlt angol parlamentnek új eszközöket kell megszavaznia majd a háború folytatására. Ezt azonban az angol nép nem fogja megengedni, minek következtében majd vissza kell vonni az angol csapatokat Transzválból.

Megadásról, fegyverletételről soha szó nem esik. Erre a boerok közül senki sem gondol. Még októberben, mikor az angoloknak némi sikereik voltak és a boerokat nagyobb vereségek érték, Krüger kezdeményezésére Shalk-Burger alelnök kérdést intézett valamennyi boer tábornokhoz, hogy milyen feltételek alatt hajlandók a fegyvert letenni. Az összes boer tábornokok azt válaszolták:

nogy vagy teljes függetlenséget követelnek, vagy az utolsó szál emberig fognak harczolni.

Lord Kitchenernek nagyon nehéz feladata van tehát, és a rettegett hadvezér Dél-Afrikában még egy nagyobbcsatát alig vívott s mégis folyton verik. Nem tud tulajni ellenei eszén.

Az angol parlament, mikor legközelebb összeül, körülbelül százezer embert kell, hogy megszavazzon, mert hisz a lord ötvenezer embert kért csak nemrégiben a czölöpházak és a vasutvonalak őrségére és most körülbelül ötvenezer főnyi lovasságot kér. Eddig már Dél-Afrikában 250 000 ember van. Tehát 850.000 ember fog küzdeni — 34.000 boer ellen.

Egyről-másról.

Dal.

Arva vagyok; nincsen senkim e földön.
Napjaimat tenger bánat közt töltöm.
Olyan vagyok mint szomorufűz ága,
Mely lehajlik csörgő patak árjába.

Nem lennék én ily elhagyott, ily árva,
Ha a szived nem volna úgy bezárva.
Óh, de kemény a te szived barna lány!
Nem lágyul meg fájdó szivem bánatán.

A főispán a városházán rendezte hivatali helyiségét. Ugy beszélnek, hogy azóta a hivatali ügybuzgósággal teljes városi hivatalnokok folyton azt imádkozzák: «De szabadját meg a... főispántól mert különben vége lesz a pipázó kényelemnek!»

Cavallérok kit imádnak,
Mért hull könye Katinkának?
Azért fáj a szive tája:
Bá'ba menne s nincs ruhája.

Sikkasztás mindenfelé! Ma ez, holnap amaz kerül a hűn lejtőjére. Maholnap oda-jutunk, hogy tanfolyamot nyitnak reá mint a gyümölcsészetre.

Debreczenben egymást érik a táncvígalmak. Óh, Debreczen multhat, hiszen boldog város!... Annnyira csekély itt a pótdadó, hogy bátran lehet tőle menni mulatozni.

Vizkereszt ünnepe volt ma a három királyok emlékére. Sokan úgy ünnepelték ezt meg, hogy a három királyt valamelyik kávéház zugában a ferbli közt keresték.

A farsang is beköszöntött vizkeresztel. Ez olyan már csak mint a régi kétgarasos nincsen semmi értéke. Karnevál hercege akárhogy is bolondoskodik, alig akad a horogra oly bolond, aki még házassághoz tudna fanyalodni. Kiment már ez a divatból, mint a szeméreméret.

Beköszöntött az országos vásár. Lesz is országos ivás. Kisebb nagyobb lebujok megtelnek vigadó néppel annak illusztrálására, hogy:
«Nem boldog a magyar!»

Bérházi.

Rablógyilkos házaspár.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jan. 6.

Borzalmas gyilkosság került napfényre a napokban a szlavniczai határba.

A községi kanászok tegnapelőtt, a mint kihajtottak, látták, hogy a kutyájuk egy emberit vitt a szájában. Utána néztek, honnan került elő a testrészt és csakhamar ráakadtak egy félig kikapart gödörre, hol egy férfihulla volt elásva.

Az előjáróság, hová a kanászok ez esetet bejelentették, rögtön megindította a nyomozást és értesítette a csendőrséget is, melynek fáradságos nyomozás után sikerült már a gyilkosokat is letartóztatni.

Koszics Pero és felesége a gyilkosok, a kik a falun kívül laktak. Koszicsék a gyilkosság részleteiről a következő vallomást tették: A múlt héten egy éjszaka valaki megveregte az ablakukat s bebocsátást kért. Koszics kiment az udvarba s látta, hogy egy vidéki utasember várakozik künn, a ki kocsin érkezett, de a nagy esőben és sötétségben nem tudott tovább menni.

— Koszics beeresztette az utast s miután a lovakat bekötözték az istállóba, — az idegennel bement a szobába, hol a felesége ágyat készített neki. Az idegen azt állította, hogy Mitroviczáról jön s földet akar vásárolni. Hozott magával egy nagy üveg szilva pálinkát is, a mit még lefekvés előtt elfogyasztottak.

Beszélgés közben az idegen szavaiból kivették, hogy sok pénz van nála. Mikor az idegen elaludt, Koszics a feleségével összebészték s az idegennel a nyakát egy beretvével elvágták. A hullát két napig az istállóban rejtgették s harmadnap éjjel Koszics a mezőn ásott egy gödört s abba temette. Az idegen ember kocsiját és lovát másnap elhajtotta a testvérehez s annak szolgáltatta át, hogy adja el.

A megölt embernél 400 forintot találtak, a mit foglalóul akart adni, ezt a pénzt megtalálták Koszicséknál, azonkívül megtalálták az idegen óráját is, a mit szintén elvették tőle.

A meggyilkolt ember személyazonosságának megállapítása végett az eljárás már megindult s a gyilkos házaspárt letartóztatták.

Véres osztoszkodás.

— Saját tudósítónktól. —

Kecskemét, jan. 6.

A szelityei oláhok, rég idők óta véres verekedéseikről híresek. Ha valami felett összevesznek, nem ismernek se Istent se embert — menthetlenül leszúrják vagy leütik ellenfelüket.

Az aztán a dolgok ilyenén állásának a folyamánya, e véres, élet halál harcok építő gussa rëndesen a törvényszék avagy az esküdtzék előtt játszódnak le.

Az előbb mondottakkal mintegy jelezni akartuk, hogy a véres eset, melyről most beszámolunk, foglalkoztatni fogja, ha nem is a Kozsárvári, de a Tordai esküdtzék. Magáról a verekedésről és annak előzményeiről a következőkben számolunk be:

A Felek közelében levő Bükk nevű erdőreszben szelityei oláhok vágják a fát egész héten. Munkájukat tegnap délelőtt fejezték be.

Délután már a pénzt is megkapta vezetőjük: Darabont Jakab, ki aztán segítő társai val megosztoszkodott az erdő telepén. A kapott osztalékkal egyedül Tát Kosztán szelityei legény nem elégedett meg. Kevéselte mi felett össze is veszett Darabonttal.

A heves szóváltás vége az lett, hogy Darabont J. fejszéjével melbe vágta a legényt. A fejsze Tát bal mellén egy oly súlyos sebet ejtett, hogy az eszméletlenül rogyott a földre.

A leütött legénynek többen a pártjára állottak. Darabont látva, hogy a helyzet mind fenyegetőbb és fenyegetőbb lesz — fejszével utat tört magának, miközben Darabont Máriaának a lábát vágta meg súlyosan — és lementek a sűrűségbe. Ez a vérengzés úgy 4 óra körül történt.

A sérülteket az ott levő szelityei favágó: Nyikora Gábor erdőőr segítségével be szállították a «Bányabükki fogadó»-ba. Az erdőőr később bejött Kozsárvára és jelentést tett az esetről a rendőrségen. Egy rendőrbiztos több lovasrendőr és a mentők kíséretében esti fél 10 órakor kiszállt Bányabükre hogy az esetet felvegye.

A mentők Tát Kosztánt és Darabont Máriaát beszállították Kozsárvára, a Karolina kórház sebészterébe. Tát sebes életveszélyes. A teitest a csendőrség nyomozza de ez ideig még eredménytelenül.

N A P I H I R E K.

— Előfizetőinkhez. Tisztelettel kérjük előfizetőinket, sziveskedjenek a következő évnegyedre előfizetéseiket megújítani. Kérjük azokat is, kik a lap árával hátralékban vannak, sziveskedjenek ezt mielőbb beküldeni, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjenk.

— Vizkereszt. A karácsonyi ünnepkör ma nyert befejezést a Vizkereszt ünnepével, melyet tudvalevőleg a három keleti király betlehemi látogatásának emlékére szentel a katolikus egyház. — Ezt különben jobban tudják az ájtatos emberek, mert legtöbbször ket egyéb okból érdekeli ez a szent nap. — Vizkeresztrel veszi kezdetét Karnevál herceg dicső uralma, a farsang. Az idén ugyan nem sokáig fog Karnevál herceg ur sapkája cső rögni, lévén hushagyókedd már a jövő hó 11 ikén. De ex csak arra buzdít, hogy a tán czosok minél jobban siessenek kitombolni magukat.

— A hasibagymáz fellépése. A hasibagymáz, a gyermekeket pusztító betegség fellépéséről tett jelentést a főorvos a polgármesternek. A betegség a Rákóczy-utcai elemi leányiskola tanulói között lépett fel s a főorvos javaslatára az iskola bezárását kimondta a polgármester. A Rákóczy utcai elemi leányiskola tehát hétfőtől kezdve bizonytalan ideig zárva marad s az összes tantermeket dezinficiálni fogják.

A «Magyar-Lant» cz. zenemű folyóirat 2-ik évfolyamába lépett. A lap szerkesztői: Dr. Angyal Armand és dr. Vajda Emil nem kimélték sem költséget sem fáradságot, hogy a lapot díszesen és tartalmasan állítsák ki.

Az 1-ső füzet] szakcikkekét — a fővárosi zenéletről kritikát s ugy belföldi mint külföldi híreket bőségesen közöl.

A zenemelléklet Siposs Antal hírneves zeneszerzőnk egy szép mű dalát, gróf Zichy Géza »Dolores« cz. zenekölteményéből egy vallásos hangvételű szép férfikart, [D]Amant levő ismert író graciosan kidolgozott gavattéját és Dr. Angyal Armand eredeti és dallamos Caprice-át hozza.

A bámulatos olcsó folyóiratot pártolásra melegen ajánljuk. E. ö. fizetési díj félévre 4 korona.

— Esküvő. Zoltay Lajos városi s. le veltárnok, a debreczeni irógárda egyik jeles tagja, szombaton délután kelt egybe Pacze Erzsike kisasszonnyal. A polgári házasság kötést egyházi áldás követte a vőlegény lakásán. A boldog pár esküvőjén tanúk voltak a menyasszony részéről: Csúrka János ny. városi tanácsnok, a vőlegény részéről pedig Oláh Károly városi tanácsnok. A boldog ifjú pár házasságához őszinte örömmel fűzzük a mi szívből fakadt szerencsekívánatainkat is.

— A Zion egyleti tagok figyelmébe. A Zion egylet tagjai ez uton is értesítetnek, hogy az 1902. évre érvényes választási listástrom hivatalból megállapítván, az mától számlított 8 napon át az egyleti helyiségben ki lesz függesztve és hivatalos órák alatt naponta délután 6—7 ig bárki által megtekinthető. Netaláni kihagyások v. jogosulatlan felvétel elleni felszólalások ugyancsak az egyleti helyiségben hivatalos óra alatt megtehetőek. A választmány.

— Tolvaj gyerekek. Tegnap egy sebtől vajlást jelentettek be a rendőrségen. Egy asszonytól leptak el 9 koronát és 20 filler készpénzt. A lopás után a rendőrség rögtön nyomozni kezdett a tolvajok után és csak hamar sikerült elfogni Gáspár I. 11 éves fiú személyében. Mikor elfogták már a pénzből egy filler sem volt nála. Társával megosztotta a lopott összegen. — A fiatal tolvajt a rendőrség fogva tartja.

— Felakasztotta magát. Tegnap délután a batvan-utcai temetőben az arra járók egy felakasztott embert találtak. Az illetők rögtön sietek értesíteni a rendőrséget a felfedezésről. A rendőrség rögtön intézkedett hogy a hulla elszállíttassék a kórházba. Az öngyilkost Dr. Szentpály Béni kerületi orvos megvizsgálta és arra a felfedezésre jutott, hogy a hulla már egy nap óta csúng a fején. Csapó Mihályné fejjén találták meg az öngyilkost, de mert zenki sem ösmerte mint ösmertlent a kórházba vitték és lefénképezték. Mikor a hulla vetkeztetéséhez fogtak a fahérműben a református ápolda jegyét látták. Rögtön az ápoldába siettek és felvilágosítást kértek. Itt aztán ráösmertek a hullára a ki nem más mint az ápodában ápolás alatt levő Csapó Mihály. Az öreg megunta az életet és kiment a hatvan-utcai temetőbe a felesége síjára felakasztotta magát. Találtak mellette egy üveget a melyben valami folyadék volt. Az orvos megvizsgálta a folyadékot és abban gyufa oldatot talált. Ugyiláztik hogy Csapó előbb megmérgezte magát, de a mérge nem hatott elég gyorsan úgy hogy az öreg hogy hamar meghaljon felakasztotta magát. Az öngyilkost kivitték a kórházba.

— A petroleum áldozata. Szomorú esett történt a Rakovszky utcán. A 37-ik házszám alatt lakó özvegy Farkas Károlyné, született Jörös Amália, 71 éves agg nő lett áldozata vigyázatlanságának. A múlt éjszaka este tízenegy óra tájban felkelt, hogy a lán-

pát. meggyújtja. Mikor meggyújtotta, véletlenül magára rántotta az égő lámpát s a kiömlő petróleumtól ruhája mindjárt láng baborult. Unokái, kik együtt laktak vele, felserkentek sikoltására s mentésére siettek, de akkorra már oly súlyos égési sebeket szenvedett, Szombaton éjjeli hosszasszevevés után meghalt.

Czigányszerelm. A Késes utcán lakó Dankó István muzsikus halálosan belebotlott a szép Vadász Zsófiába s mivel Zsófi nem igen viszonozta szerelmét, bosszúra gondolt. Tegnapi este elment hozzá és szóváltás közben rálőtt a leányra, kinek a golyó czombjába hatolt. A sérült leányt orvosi kezelés alá vették, Dankó ellen pedig megindították a büntető eljárást.

Akinek nem kell az aranypénz. A munkásokat fizették ki egy nagy irodában, Már a vége felé járt és a főnök elől teljesen elfogyott a sok tíz és husz koronás bankó. Sebaj. Van még arany és ezüst pénz elég. A kifizetés sora Kis Tót István munkásra került. 28 korona ötven fillére — kiáltja a főnök. Igenis, mondja Kis Tót István, nyújtva kérges tenyerét. A főnök leolvassa 8 korona 50 fillért és egy husz koronás aranyat. Kis Tót István elveszi a pénzt és nézi, forgatja a csillogó sárga pénzt. Soha se látott ő még olyat. És ez a kis darab pénz érne 20 koronát. Lehetetlenség az. Ő bizony nem engedte magát megkárosítani. Becsülettel megdolgozott a bérért, adják is meg neki becsülettel és nagy alázatosan visszaadja az aranyat, hogy adjanak neki jó pénzt, igazi bankó, vagy piros bankót, ahogy dukál. — Bizony, bizony — sok szép év mult el Magyarországon fölött úgy, hogy a nép egyszerű fia nem is látott aranyat. Hála Isten, hogy újra megértődik, hogy az arany közökön forog. Csak aztán arany-borjuc ne válják ebből a mi gyönyörű aranypénzünk, és legyen belőle annyi, hogy kifizethessük az adósságunkat.

A vetés állása. A vetés állása és a mezőgazdasági állapot december 30-án a földművelésügyi miniszterhez a gazdasági tudósítótól beérkezett jelentése alapján a következő volt: December folyamán többnyire enyhe, néhol tavasias és egyes vidékeken bőségesen esős időjárás volt. A hegyekben a hó elolvadt és mindenütt hiányzik a hótakaró. Az enyhe és csapadéktus időjárásban a növényzet folyamatosan fejlődött és ennek folytán a késő őszi vetés is eléggé megerősödött. A korai vetés azonban helyenként annyira buja, hogy legeltetni szükséges, de mert a talaj tulságos, lágy, azaz mindenfelé nagy a sár, a gazdák nem igen merik a jó szágot és legfeljebb csak a juhokat a vetésre bocsátani. A tulbuján fejlődött őszi vetés néhol már sárgul is, a mi a némi aggodalmat okoz. A repcevetés is ez időjárásban, a hol a talaj megviselése nem okozott nagyobb nehézséget, a szántás is folyt, úgy hogy jobbra mindenütt el is készültek vele. Takarmányneműben és szalmafeleiben az ország nagy részében hiány mutatkozik és ennek következtében a szalma takarmánynemű mindinkább drágul. Néhol a jószág és főként a juh most is kint jár a legelőken és itt ott a vetésen.

Vasárnap Debreczenben. A rendőrségnek minden vasárnapra kijut a tennivalóiból. E szent napon ugyanis nagyon megnövekedik a lumpoló kompánia száma. Tegnapi is tíz embert szedtek fel a rendőrség az utcáról. Mindenik olyan állapotban volt a beszélgetéstől, hogy lakását sem volt képes megmondani. A rendőrség aztán elszállította őket.

A jókedvű talyigás. Mulatságos jelenetnek voltak ma tanúi a Péterfia utcán az arra járók. Egy talyigás úgy leitta magát valahol, hogy a péterfiai gyógyszerár előtt kibukott a talyigából. Ugylátszik, hogy a lova be volt már tanítva az efféle eshetőségre,

mert hirtelen megállott. A részeg talyigást ki a Cserére igyekezett, egyik társa pakolta fel a talyigára s illő módon odakötötte, hogy le ne essék. Ekkor aztán megindította a «luta», mely tovább szállította ide s oda lötyögő gazdáját.

A verekedők. Balázs István iskolaköteles gyerek együtt játszott tegnap pajtása, Imre Lászlóval. A Balaton kávéház előtt dobták a krajczárt. Egyideig vígan folyt a játék, de nemsokára összeveszttek. Imre a kezébe kapott bottal hirtelen a szeméhez ütött Balásznak, ki a fájdalomtól összerogyott. A verekedő fiu ellen megindították a vizsgálatot.

Kisértet a kaszárnnyában.

Titokzatos történet.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 6.

A honvéd kaszárnnyában olyan szenzáció esett, a miről babonás félelemmel, suttogva beszél a legénységi szobák népe. Kisértetet látot egy közvitész a kaszárnnya pítvárában. Azóta el is vesztette a beszélőképességét, megnémult az istenadta.

A rekrutáknál nem ritkaság ez az ideges félelem. A maiv parasztfiu lelkéből a kaszárnnyák szelleme csak nagy későn irhatja ki a boszorkányos hitet, a mit az ő fenyőerdős kis világában neveittek beléje . . .

Az érdekes eset vasárnap éjszaka történt. Az első század egyik közvitésze volt a napos. A fiatal újoncot ébresztő idején eszméletlen állapotban, a közvetlen végig nyalva találják az udvarra özönlő honvédek.

A mi vele történt, azt később, mikor az orvos eszméltre hozta, úgy írta le a legény a kórházban, a hova viték. Leírta, mert beszélni nem tud maiglan sem, mert az ijedség, a mit kiállott, elvette a szavát.

Éjfélkor, mikor a kaszárnnya órája elverte a tizenkettőt s a napos fázva tipegett a gangon, egyszerre mélyből hallatszódó, vékony női hang ütötte meg a fülét.

A hang — így írta le a honvéd — mind közelebb, közelebb ért hozzá s amiat rémültséggel a sötétben, valaki hirtelen megrántotta a karját és félelmesen sziszegett.

— Hagyjatok, az istenit! — kiáltotta a megrémült katona.

Ere egy uszó fekete alak lépett melléje. A honvéd az oldalfegyverőhöz nyúlt, mire a rém a kezére csapott. A legény nem tudja tovább, mi történt vele. Elájult s elvesztette a beszélő képességét a rémület hatása alatt.

Az orvosok, akik a csapatkórházban gyógyítják, maguk sem tudják ma még, vállhat-e a vitéből újra egész ember.

Azt pedig mondanunk sem kell, hogy a szerencsétlen legény bizonyára valami ok-talan baka-tréfának az áldozata.

Színház.

MŰSOR.

Hétfőn, jan. 6-án, bérlet 79. szám »A« — A tót leány. Eredeti népszínmű 3 felvonásban.

Kedden, január hó 7-én, bérlet 80 ik szám »B« — Szőke Sándor szerződött tag

első felléptéül: Alfonz ur. Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Dumas Sándor.

Szerdán, január hó 8 ikán bérlet 81 ik szám »C« — ujdonságul először: A páholy. Bohózat 3 felvonásban.

Csütörtökön, január hó 9 én, bérlet 82-ik szám »A« másodsor: A páholy.

Pénteken, január hó 10 én, bérlet 83 ik szám »B« — Svihákok. Vig operette 3 felvonásban.

Szombaton, január hó 11 én, bérlet 84-ik szám »C« — A suhancz. Operette 3 felvonásban. Zenéjét szeriette: Konti József.

Vasárnap, január hó 12-én, két előadás; délután 3 órakor, félhelyekkel: A bor. Falusi történet 3 felvonásban; este 7 és fél órakor, bérletszűnetben: A Szent-Iván éji álom. Vigjáték 5 felvonásban. Irta: Shakespeare.

* **Két előadás.** Tegnapi délután a Karácsony című darab vonzot nagy közönséget a színházba. A közönség mindvégig nagy figyelemmel kísérte Bartha játékát és sokat megtapsolták. A felvonások végén még a vas függöny előtt is meg kellett jönnie.

* **Este a piros bugyelláris** sokkal kevesebb közönséget hozott. A karzat azonban zsúfolásig megtelt. A nagyobb szerepeket Bartha, Komlóssy, és Székely játszották. Karacs Kósza Gyurka szerepét játszotta nagy kedvel és tudással. A kisebb szereplők is elég jól játszottak. A közönség sokat mulatott Szathmáry és Sziklay mókáin. A zenekar néha sietett úgy hogy Székelynek igyekezni kellett hogy utól érje az énekekkel.

* **Az új bonvivánt bemutatkozása.** Ot évvel ezelőtt mutatkozott be Tanay Frigyes a debreczeni közönségnek. Helyzete nehéz volt, mert míg egy részről elődjének Benedek Gyulának a kiűnt bonvivántnak helyét volt betöltendő, más részt pedig egy ellenszenves szerepet Csiky Gergely Czifranymoruságából Tarczalit kellett személyesíteni. Tanay győzött, a közönség ellenszenves szerepe dacára is megszerette. mely szeretet debreczeni működése alatt mindvégig kísérte. Szőke Sándor a társulat új bonvivántjának bemutatkozása nagyban hasonlít az elődjének bemutatkozásához. — Az ő helyzete is nehéz Tanay után és a végzet úgy hozta magával, hogy neki is egy ellenszenves szerepben Dumas Sándor Alfonz ur című kitűnő vigjátékában mint Ök tave személyesítője kell bemutatkoznia. Ennek lödással nézzünk a holnapi est elé, hogy vajjon Szőke Sándornak sikerül-e az a mi elődjének Tanainak sikerült, a közönség szeretetét megnyernie.

* **Szőke Sándor debüje.** A színháznak újonnan szerződött bonvivája Szőke Sándor, kedden f. hó 7-én fog debreczeni közönség előtt bemutatkozni. Bemutatóul Seribe «Alfonz ur» című vigjátéka kerül színre melynek a Nemzeti színházban Náday által kreált, nagy szerepében ismerhetjük meg az új tag tehetségét.

* **A páholy bemutatója mulatságos estéje lesz a színháznak.** A három felvonásos bohózat, melyet Lanfi Károly és Krantz Kurt írtak s Kabos Ede fordította nemet eredetiből.

magyarrá, a Vigszínház műsorából a száz előadásos magyar ciklus miatt szorult le. Érdekes és mulattató tárgya van a darabnak. A páholy alatt a szabadkőműves intézmény értendő, melyet ürügyül használnak holmi parázs murikra. Ebből indulnak ki a bonyodalmak, melyek szakadatlan alkalmat szolgáltatnak a kaczerésre. A darabban pompás szerepek vannak, melyeket Kiss Irén, Pávay Ilonka, Szabó Irma, Takács Mariska, Breznay Anna, Szigety Lujza, Szathmáry, Udry, Sarkadi, Sziklay, Bartha és Szőke Sándor játszanak. Szerdán lesz bemutatója a bohózatnak, mely elé nagy érdeklődéssel néz a közönség.

Mulatságok.

Farangi Naptár.

Január 11-én. Izr. nőegylet tea estélye Bikában.

Január 16-án. Gazdászok táncestélye Bikában.

Január 19-én. Asztalos ifjuság bálja a Bikában.

Január 25-én. Kereskedők bálja Bikában.

Január 25-én. Függetlenségi-Kör táncestélye.

Január 26-án. Polgári Kör bálja Bikában.

Február 1-én. Kőművesek Iparosok és segédek zártkörű táncestélye Koronában.

Február 2-án. Bohóc estélye Bikában.

Február 5-én. Iparos-Kör bálja Bikában.

Február 15-én. Fülléregylet tea estélye Bikában.

○ **Asztalos ifjak tanczvigalma.** A debreczeni asztalos ifjuság folyó hó 19-én, vasárnap este a Bika-szálloda dísztermében, Önképző Egylete javára zártkörű táncestélyt rendez. A zenét Veres Tóni teljes zenekara szolgáltatja. A rendezőség mindent elkövet, hogy élvezetes estét nyújtson vendégeinek s egyben ez uton is felkéri mindazokat, a kik tévedésből ezideig meghívót még nem kaptak, hogy eziránt minden vasárnap délután 3 órától kezdve Király Imre vendéglőjében (Rakóczi-utca) ülésező bizottsághoz forduljanak.

○ **Az Iparoskör táncestélye.** Az „Iparos kör” február 2-án (vasárnap) a „Bika” szálloda dísztermében tartandó táncestélyére nagyban készül a Biczó Gyula elnöksége melletti működő rendező bizottság. Kétségtelenül az idei táncestély is, melyre a meghívók a jövő héten szétküldetnek oly jól fog sikerülni és oly látogatott lesz, mint az előző évié.

Különfélék.

+ **A világ legnagyobb sorsjátéka.** Karácsony első napján a madridi állampénztárban nem kevesebb, mint huszonöt millió pezétát osztottak szét a karácsonyi nemzeti sorsjáték nyertesei közt. Ez volt a világ legnagyobb sorsjátéka. Az eredményt ugy Madridban, mint az egész országban lázas izgatottsággal várták s ez könnyen érthető is, ha meggondoljuk, hogy a főnyeremény öt millió pezeta, a második három millió, a harmadik pedig két millió volt, a maradék

15 millió pezeta pedig számtalan ezer nyerőszám közt osztott meg. Az államok tizen nyolcz és félmillió pezeta tiszta haszna volt mellette. Ez tehát nagyon ügyes módja egy kisebb méretű államkölcsönnek, mert a közönség nem zúgolódik mellette. Alkalmadtán majd ismét hozzá folyamodnak, mint ahogy ezt egy félhivatalos lap őszintén beisvalja.

+ **Féltékenység.** Fialat asszony (a nászútról visszatérőben): Oh, emil, már nem szeretsz. Odautazásunkkor sohasem vettél észre, ha a pinczerek rosszul összegezték.

+ **Oleander-mérgezés.** Ma már kétségen kívül bebizonyított tény, hogy a kedvencz virág, melylyel lakóházakban és szobákban oly gyakran találkozunk, a legveszedelemsebb mérgek egyike. A tudomány most egy lépéssel tovább ment. Watoff dr. kimutatta, hogy az oleander házba, vagy még inkább szobába nem való, mert szivbajokat okoz. Az új mérges anyag valószínűleg a virágokból állandó aetheres olajhoz kötve mérgezi meg a levegőt. Külön ki kell emelni, az oleander levelek mérgező hatását Délvidéken, főleg a tengerparton az oleander jevélfőzetét népies szerül használják bőrbajok ellen, bár utána mindig mérgezési tünetek lépnek föl. Az érverés akadozik, meglassul, hányás és heves fejfájás lépnek föl. Nemrégiben valamelyik francia orvos megállapította, hogy az oleander mint közvetett malaria terjesztő is veszélyezteteti a házak egészségét s már csak ezért is óva int az oleander kultuszról valószínű, hogy az oleander-tenyésztést e leleplezések veszélyeztetni fogják s a mostanig divó kultivált virág kiszorul a divatból.

+ **A társaságból.** Asszony: A kereskedelmi tanácsosokhoz végre is el kell mennünk. Már annyiszor meghívtak és még sohasem voltunk ott.

— Légy nyugodt, éppen azért hívnak meg olyan sokszor.

Apróságok.

Görgy, mint tudva van, 1849 től fogva Klagenfurtban volt internálva. Midőn a koronázás 18 év múlva megtörtént, a politikai foglyok mind kiszabadultak, a száműzöttek hazatértek, az amnesztia kiterjedt mindenre, Görgy azonban ott feledték Klagenfurtban Görgy ekkor Andrásyhoz fordult levélben s kérdezé, hogy ő vele mi történik, ő reá kiterjedt e ez az amnesztia? Andrásy rögtön táviratilag intézkedett az osztrák kormány utján Görgy elbocsáttatása iránt s erről azonnal értesíté a tábornokot.

A tábornok rögtön hazajött s első kötelességének tekintette Pesten tisztelegni Andrásynál, megköszönvén közbenjárását s bosszu fogaának megszüntetését.

— Hagyja el tábornok ur, felelte Andrásy. On nekem nem tartozik köszönet tel. Én kiegyeztem az osztrákkal, On vonuljon félre; panaszokkal nem segítünk a hazán!

Görgy, midőn kérdezte egy barátja, hogy miként fogadta őt Andrásy, ezt felelte:

— Andrásy visszaadta nekem a 49-ik köcsönt . . . !

A milyen változatos, és annyira érdekes volt Andrásy útja Pestről Konstantinápolyig. Magyarországom mindig ellenséges csapatok által körülvevett utakon kellett haladnia titkárja s Félix nevű komornyikja társa

ságában. Nagyrészt hajón, majd pedig kocsin és lóháton tette meg ezt a hosszú utat, melyre az akkori közlekedési és háborus viszonyok között csakugyan ráillett a mondat, hogy a ki ezt az utat a nyakába veszi, előbb írja meg a végrendeletét és hozza rendbe a lelkiismereti dolgait, hogy bármely pillanatban nyugodtan léphessen az Ur elé.

Itt az osztrák consul, ott a török hivatalnokok rövidlátása, másutt megint a lakosság megbizhatatlansága gördített akadályt Andrásy útjába, a mely minden megpróbáltatására ráadásul nem kevesebb, mint tizennégy napig tartott. És ez idő alatt Andrásy három ezer aranyból álló pénzkészletét éjjel nappal folytonosan ruhája alatt derekára erősített övben viselte.

Titkára és a komornyik nem egyszer kidőlték mellőle, ő azonban soha sem hagyta el bátorsága. Olykor, ha kísérői már már összeroskadtak az ut fáradalmi, vagy az eiviselhetetlen helyzet súlya alatt, Andrásy kedélyeskedésre fogta a dolgot s mindjárt rágyújtott kedvencz nótájára — a mivel aztán ki is merítette nepdalrepertoire járt:

Három fehér kendőt veszek,
Három tőteszem, fehér leszek;
Fehér leszek, mint a hattyu, mint a hattyu,
Hej! — Nem csókoi meg minden tattyu.

Ujévi levelek.

Debreczen, január 6.

Igy ujeztendő táján a rosszakarat sem foghatja rá a statisztikusokra, hogy hiába huzzák a fizetést. Van dolga mindegyiknek, mert ilyenkor mindenből numerust csinálnak, mindent leltároznak, összeadnak, összehasonlítanak és hivonnak.

A tőmérdek statisztika közül tagadhatatlanul legérdekesebb az ujeztendő levelek statisztikája. Meglepő dolgokat beszél el az ujévi postaforgalom statisztikája. Például kiderítette, hogy az idén ujévkor tisztán Budapesten (1901. december 30-tól 1902. január 1-ig) körübelül 4 300 000 levelet tettek postára, míg tavaly ilyenkor csak 3 250 000 volt az ujévi levélforgalom.

Tehát az idén egymillió ötvenezer levéllel többet küldtek el, mint tavaly.

Mi volt abban a millió levélben, amivel az idén többet adtak postára, mint tavaly? Ki tudna erre a kérdésre megfelelni, mert ez az a talány, a miről a számok nem beszélnek.

Bizonyára kívántak benne boldog ujeztendőt is, a mit nem is lehet rossz néven venni olyan szegény esztendő után, mint a milyen az 1901-ik esztendő volt. Az emberek egyszerűen alkalmazták az irás szavait: »Mit nem akarsz magadnak, ne kívánj másoknak sem.« Hát olyan esztendőt jó szívvél senki sem kívánhatott magának, mint amilyen a tavalyi volt. Ez az egyik verzió.

A másik verzió súlyosabb dolgot mond. Mindig volt adóssága a magyarnak, de annyi adóssága nem volt soha, mint amennyi most van. Tehát az a gyanu, hogy annak a milliós »többnek« óriási részét azok a levelek tették ki, amelyekben a hitelező a konvenció nális »B. u. é. k. ba rejté a maga szelid intelmét.

Mindenesetre gondolkozóba ejt és gyatut kelt az idei újévi postaforgalom nagy növekedése. Az egész országot belevéve, az újévi levélposta forgalom tizenegymillió darabot tett ki. — Ennél a számnál, a tavalyi forgalomhoz viszonyítva 2,750,000 volt a differencia.

CSARNOK.

Az utolsó álom.

— Elbeszélés. —

IV.

És a háromszáz frtot darabokra szagatva dobta lábai elé.

A dühtől elvakítva, még ékszerait is odahagyta. Hosszu, uszálvos selyemruhában, édesanyja imádságos könyvével s pápaszemével, néhány megtakarított frtal hagyta hagyta oda báró Magvas palotáját.

Kimerülten, szívében tomboló fájdalommal indult vissza faluja felé. Nem ismerte senki. A kik látták elkerülték. Odaért a ke reszthez, hol a kollusnó figyelmezteté. — Eszébe jutott most az is. Lerogyott a ke reszt előtt s fonnyadt arcát kezeibe rejté.

— Istenem! Istenem! — sóhajtott. —

Beh meg is büntettél.

Az iszonyú gondolat elvette esztét. Fél-örülten jutott el Kelepig. Itt elhagyta ereje s lerogyott az utca közepén.

Baráné, ki még mindig gyászos özvegy-ségben sínylődött, látván, hogy az a koldus nő nem látszik szegénynek, magához fogadta s lakást adott neki jó magas házberért. — Persze nem is gyanította, hogy az Csuka Mátyás leánya lenne.

A szegény nő itt éledélt aztán csendes örültségében. Pénzert vásárolt ágyneműket s élelmet. Midőn aztán a pénze elfogyott, nyakába vette a világot s elindult koldulni.

V.

Baráné felette ügyesen ki tudta zsák-mányolni a szegény Éva bárgyuságát. A mi kis pénze volt, elszedegette tőle. Ágynemű-jéből kitöltötte a ludelyhet s tyuktollal töl-tötte meg. Elrabolta paplanát, lepedőjét, imádságos könyvét, utoljára még a pápa-szemét is.

Igy telt el ismét kilencz hosszú év s elérkezett azon jelenet, melyet történetünk kezdetén említettünk.

Baráné, miután lassankint mindenből kifosztotta, a legkíméletlenebb szitkok közt üzte ki a házból.

A szegény nő midőn panaszára követ-kezett álmából felébredett, még sötét éj volt. Kegyetlen északi szél tépdeste le a fákra a sárguló leveleket és a fellegrétegek-ből sűrűn omlott az őszi eső.

Az elhagyott, Istentől, embertől elfele-deit nő, ki az erény útjáról muló fényért, percnyi boldogságért, letért, szám kivétve, indult ki a házból. Összeborzadt, midőn ki-lépett a sötét éjbe. Rongyait összehuzta ma-gán, mert a kegyetlen szél mind vadabbul üvöltött. — Igazsága volt, hogy elűzött, igaz-sága! — motyogta magában. — Miért is tar-tana így herét a házában? ... Ki vagyok én, hogy követelődöm rajta? Hát az enyim volt az, a mi elveszett?! Igaz! Az az imádságos könyv, az a pápaszem az enyim volt. Nem adtam el érte az üdvösségemet, mert még a szegény anyám hagyta reám!

Megindult vissza a főváros felé azon szándékkal, hogy a Dunába veszi magát. El elbukott a fagyos göröngyökön, meg fel-állott. Öntudatlanul sietett tova tova. Arcára borongó ködöt takart a halál szomorú gon-dolata.

A nap felderült, meg lement. A szeren-csétlen Éva szörnyű gondolatától vezérel-telve utazott tova.

— Jobb lesz eltemetni szépen ezt a hányt vetett életet! — susogták forradásos-szjai. — Ne legyek senkinek terhére. Oda megyek, oda, az édesanyámhoz!

Ha bünt követtem el, megzenvedtem érte! Isten irgalmasabb lesz, mint az em-berek, irgalmasabb!

Vadul felsikoltott. Összecsapzott hajába ragadt s kíméletlenül tépte. — Eszébejutott Magvas báró.

Lerogyott a borzasztó lelki furdalás alatt. Körmével ásta a kemény, fagyos földet.

— Még csak sirni sem tudok. Kiapadt szememből a könnyek forrása! ... Elvették

Artézi és szivattyus kutak

— furására —

községek, gyárak, gazdaságok és magányosok részére jutányos feltételek mellett ajánlkozik.

Guró Lőrincz kufuro mester és vállalkozó,

ki 15 év lefolyása alatt

200-nál több sikerült furtkutat létesített.

Megrendelések ezimemre **DEBRECZEN**, Varga-utca 20-ik szám intézendők.

tőlem azt is, hogy mélyebb legyen a szíve-met tépő fájdalom!

A szél vadul kaczag s hullanak a földre hideg esőcseppek.

A szegény nő eltört arcával, teho-tetlenül vergődik az uton. Nincs ereje, hogy felkeljen. Meg megkísérik, de visszahanyatlak a földre. Szemei elfüvesednek, lecsukódnak. Eljő a jötevő álom, lecsukja szemait. (Vége köv.)

Eckert — Edelbraut-féle gyógyhatású Természetes Likör

hegyi növényekből készítve jó-ízű gyomorerosztó,

Vadászatokon, ugy kirándu-lások alkalmával

vizzel vegyítve kitűnő üdítőül szolgál. Legajánlatosabb háziszor

os. és kir. szabadalmazott

Likör gyár Alb. Eckert Grác.

Szépseg és egészség

Kinek van szeplője?

patánás vagy bármely folt az arcán, az használja a teljesen ertalmatlan **Rozsnyay féle világhírű**

Cerail-arczkenőcsöt,

mely az arczbőrt rövid időn fehérré, tisztává és üdévé teszi. Egy tégely ára 1.40 fill, Egy kis tégely ára 70 fill. **Serail-szappan** egy drb. 70 fill., **Serail-hőlgypor** egy doboz 1.40 fill. Kitűnő és valódi **Epe-szappan** egy drb. 80 fill

A t. ez. közönség szives figyelmébe ajánlunk, hogy minden készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az nradí szabadságszobrot ábrásolja.

Kapható: Rozsnyay Mátyás gyógytárában Arad Szabadságt.

valamint minden magyarországi gyógyszerárba.

Idegesség,

verszegenyseg

és az ebből származó bajok ellen legbiz-tosabban hat **Rozsnyay**

Vasaschinabora,

mely saját termésű ménesi édes borral készítve, halásában minden hasonló ké-szítményt felül mul. Egy üveg ára 2 kor. 10 fill. 6 üveg franco küldve 12 kor. 12 fill

Kitüntetés az 1900. párisi világkiállításon aranyéremmel. (Hang-szerekért legnagyobb.)

Hadsereg-szállításért ezüst éremmel.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros

a javított tárogató feltalálója,

Budapest, II., Lánchid-utca 5. szám, saját hazában (a kereskedelmi miniszterium mellett.)

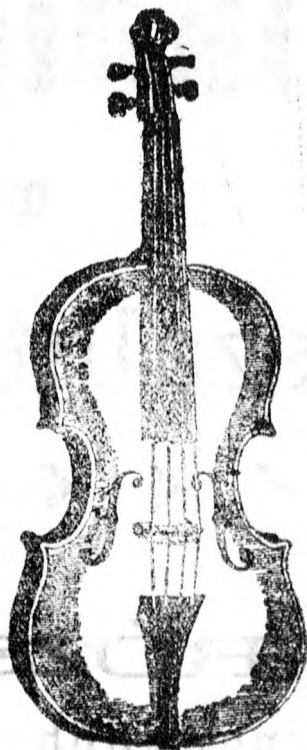
Magyarország legnagyobb és legelőkelőbb gyára

Hegedű vonóval	3 frtól	15 frtig
Mesterhegedűk vonóval ...	15 frtól	300 frtig
Gordonkák vonóval	8 frtól	150 frtig
Nagy bőgők vonóval	28 frtól	100 frtig
Fuvolák	2 frtól	100 frtig
Szárnykürtök trombita, stb.	12 frtól	feljebb.
Czimbalmok	35 frtól	300 frtig
Rákóczy-tárogatók	30 frtól	60 frtig

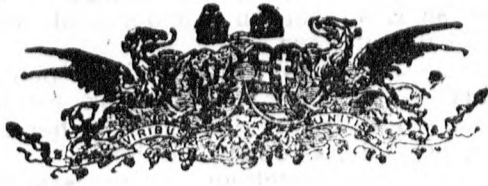
Elpusztíthatatlan **HARMONIKÁK** 3, 4, 5, 6, 8 kitűnő erős hangu 10 frtól 80-ig.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

Cs. és kir.

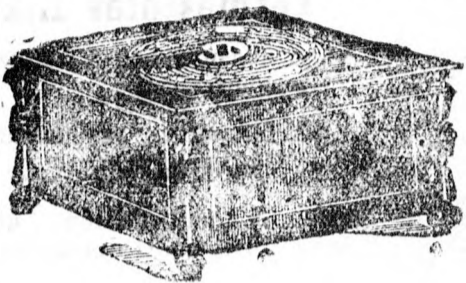

udv. hangszergyár.

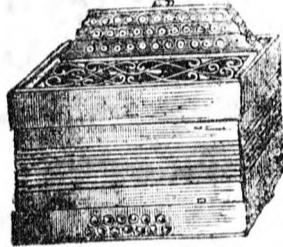
Sternberg Armin és Testvére,

Főraktár és Iroda: Budapest, Kerepesi-ut 36.

Mini tur-Ariston.

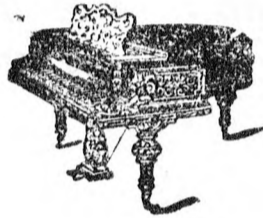

Ezen új találmányu bájos hangszere a legkedveltebb magyar vagy más nótákat elhuzhatja még az is, kinek fogalma sincs a zenéhez. Ára 8 frt 50, a kóták darabja 25 kr.

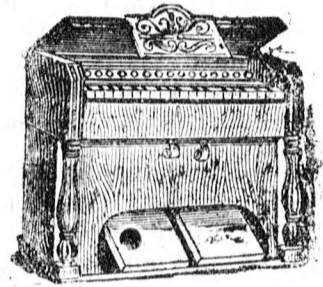
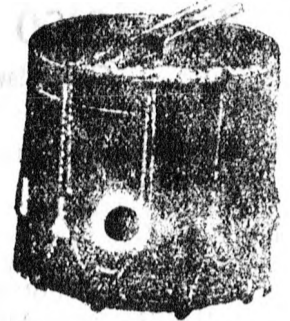

Kitűnő hangu harmonikumok
8 frittől feljebb 4, 5, 6, 8, 10 frt

Iskolai hegedűk.

Dallama csengő, egyenlően tömör erőteljes hangu zongorák a legdusabb választékban.

Mindenütt kitűnőnek elismert, saját gyármanyu iskola, szalon és egyházi harmonikumok.

Erard, Feurich, Kern, stb. világhírű zongorák kizárólagos képviselője,

Képes árjegyzék: a) harmonikumokról, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő dísz tárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről mint hegedűk, fuvolák, czimbalmok, cziporák, harmonikumok, zongorák stbről ingyen és bérmentve küldetik, csak megnevezendő, hogy mitféle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Vendéglősöknek zenélő automaták.

Alkalmi vásár

megkezdődött

leszállított

árak mellett

RÓZSA LAJOS

legnagyobb női-felöltő áruházában

Debreczen, Kistemplom-bazar.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre utóda könyvnyomdájában.